

DØD KONGE
KÆMPER IKKE

AF

MORTEN AAGAARD © 2021

Personer:

MARGRETE, voksen kvinde, lille skikkelse, stor karisma

RIDDEREN, ung eller voksen mand, fremstår stærk og loyal

PIGEN, ung, muligvis et stort barn, fremstår uskyldig

Scene:

Handlingen udspiller sig i et middelalderlignende interiør, dæmpet belysning, mørkt og velholdt møblement. Scenen skal gerne fremstå tung, fugtig og vindblæst.

PIGEN

Dronningen var taktsom den dag. Hun sad bare og stirrede tomt ud i værelset. Det lignede hende ikke.

MARGRETE:

De dør alle sammen. De dør og lader mig være alene tilbage. Min bror, min far, min mand ... og nu ... min søn. Alle sammen - døde. De dør fra mig. Og hvad så nu? Jeg har kæmpet et helt liv. Et mål. Altid blikket rettet mod det samme mål. Vis dem aldrig svaghed. Men heller ikke din styrke.

Min far - han lærte mig alt, alt det grundlæggende. Sig det de vil høre, men giv dem aldrig dit ord på mere end du kan holde. Han var en klog mand, min far. Stærk. Modig. Det handler om, hvorvidt det er dig der kommer til dem, eller dem der kommer til dig. Alting lærte jeg fra barnsben. Det betyder ikke noget, hvem der får ret her og nu, det der betyder noget er hvem, der får sin vilje på lang sigt.

Taktik. Han lærte mig taktik. Han lærte mig at forstå spillet. For det er bare et spil at blive siddende på tronen.

Nå, det er lige meget nu. Nu, hvor de alle sammen er døde. Nu, hvor jeg er så tæt på målet. Og alligevel må opgive.

PIGEN

Da ridderen kom, så jeg ham fra vinduet. Lyden af hurtige hestehove over slotspladsen.

MARGRETE

Vidste jeg det? Måske. Mest ja. Man kan mærke det i brystet.

RIDDEREN

Kongesønnen. Det er om kongesønnen.

MARGRETE

Hvad da? Svar mig. Hvad da - med kongesønnen?

RIDDEREN

Han er død.

MARGRETE

Død? Hvordan?

RIDDEREN

Pludseligt.

MARGRETE

Hvordan, spurgte jeg.

RIDDEREN

Jeg fik ikke mere at vide.

MARGRETE

Giv mig din hest! Giv mig din hest, sagde jeg. Med det samme.

MARGRETE

Et helt liv har jeg brugt på ikke at gå i krig. Og nu venter den.

PIGEN

Krig? Hvilken krig?

MARGRETE

Den uundgåelige krig mod svensker-kongen.

PIGEN

Jeg har aldrig oplevet krig.

MARGRETE

Han har ventet og ventet, som den kujon han er ... og hvem skulle have vidst, at det var min største ulykke, han ventede på. Ham, som sidder uretmæssigt på Sveriges trone. Ham, som hellere vil bruge formuer på krig og døde soldater, end sikre fred og god handel.

PIGEN

Her. Tag lidt at drikke. Det er varmt. Det vil give en rolig nat.

MARGRETE

Velstand, det beror på fred og god handel.

MARGRETE

Min pige kom til mig, da rygterne havde spredt sig på slottet.

PIGEN

De siger, at du er i ledtog med piraterne, og gemmer halvdelen af udbyttet. De siger, at du stjæler fra købmændene.

MARGRETE

Jeg svarer ikke. Jeg ved, hvor rygterne stammer fra, og svensker-kongen skal ikke have fornøjelsen af at høre mig forsvare mig selv. Stilheden kvæler ham, mens jeg forhandler med Hansestæderne, Mecklenburgerne og adelsmændene i både Norge og Danmark. For slet ikke at tale om stormændene - også dem i Sverige. De kan vise sig at være de mest betydningsfulde - nu.

PIGEN

Jeg kan ikke tro det.

MARGRETE

Det skal du heller ikke. (Pause.) Jeg stod stærkt, og nu ... nu er han død. Alt falder fra hinanden og svenske-kongen, han får sin vilje. En død konge kæmper ikke. Men det gør en mor ...

RIDDEREN

Lad mig holde døren.

MARGRETE

Tak fordi du fulgte efter. Det var dumdrigtigt af mig at ride af sted på egen hånd.

RIDDEREN

Det var en forskrækkelse. Du vidste vel ikke, hvad du gjorde.

MARGRETE

Jo, jeg vidste udmærket, hvad jeg gjorde. Men det var dumdrigtigt alligevel. Vi har lige mistet en kongesøn, der er ikke nogen grund til at sætte mit liv i fare.

RIDDEREN

Og nu? Hvad så nu?

MARGRETE

Jeg går alene ind i kirken. Du kan vente her. (Pause.)
Vent her. Det er rart at vide, du er her.

MARGRETE

Fra det øjeblik jeg fødte ham, vidste jeg, han ville kunne blive enestående, den dag han satte sig på tronen. Min egen lille barne-konge, for hvem jeg gjorde alt. Jeg lærte ham tidligt om retfærdighed, om mådeholdenhed. Man skal bevise sit værd, så får man de stærkeste støtter, sagde jeg til ham. Alle kan være heldige og vinde en krig. Det kræver mange ofre, men beviser ingenting. Han lyttede og forstod. Han forstod, at alting tager tid og kræver tålmodighed. Men hvis man altid har blikket rettet mod det samme mål ... så skal man nok nå derhen. Jeg gik ind i kirken og satte mig. Jeg vidste ikke, hvad jeg skulle sige. Der var ingen ord, kun tomhed. Selvfølgelig græd jeg. Det er da klart. Men tankerne var et andet sted: Kan alt virkelig være tabt? Alt det jeg har kæmpet for ... for hans skyld? Alt det jeg fik i arv fra min far - kriger-kongen - og ville give videre til ham - min barne-konge. Ham, der var død nu. De dør alle sammen, tænkte jeg. Jeg vidste i det sekund, at jeg måtte samle mine stærkeste støtter. Jeg er ikke ufølsom, jeg ser bare virkeligheden. Jeg vidste, hvor nem jeg ville være at vælte af tronen, nu han ikke længere var der. Danmark og Norge var samlet under et rige, én trone - vi manglede bare Sverige. Uden dem var jeg for nem at vælte ...

PIGEN

En ny konge-søn? Kan man det?

MARGRETE

Man kan alt. Jeg skal finde en arving. En som kan sætte sig på tronen. En som alle stormændene og hele adelen kan acceptere. Og kirken, man må aldrig glemme kirken. Det skal være en der samler dem - alle sammen. En der kan føre rigerne videre - sammen. Når den dag kommer.

PIGEN

Men en ny konge-søn? Hvor finder man sådan en? Jeg forstår det slet ikke.

MARGRETE

Jeg har tid endnu. Du må lade mig være alene. Jeg skal skrive til min søsters datter.

PIGEN

Kan hun da hjælpe?

MARGRETE

Den nye tronarving skal være af konge-blod. Hun har en søn. Han er direkte slægtning til min far, kriger-kongen. Derfor vil han være en retmæssig arving til tronen. Alting ændrede sig, da min bror døde. Alting. Selvom både min søster og jeg havde børn, så blev det min søn, der blev barne-kongen. Jeg var trods alt gift med en konge. Norges konge. Min mand gav mig en arving. Nu giver min far mig en. Min søsters barnebarn. Lad mig nu være alene.

RIDDEREN

Der er besked. Drengen er taget fra Pommern.

MARGRETE

Tak.

RIDDEREN

Der var en ting, der undrede mig?

MARGRETE

Ja?

RIDDEREN

De siger, han rejser alene?

MARGRETE

Ikke alene. Han har et dansk følge.

RIDDEREN

Ja så ...

MARGRETE

Han er jo dansk nu. Det ved både han og den tyske slægt.

MARGRETE

Han var bare en stor dreng, da han kom. Jeg forventede ikke, at jeg ville komme til at holde af ham. Men jeg vidste, at jeg ville respektere det blod, han havde i sine åre. Konge-blod. Min fars konge-blod.

PIGEN

Drengen venter på dig. Jeg har givet ham lidt at spise.
Han ser så lille ud.

MARGRETE

Jeg gik længe og ventede med at træffe beslutningen. Jeg vendte hver eneste tanke i hovedet ... tusind gange. Hver eneste mulighed. Hver eneste udvej. Og hvert eneste bump der kunne være på vejen. Han var den rigtige ... den eneste og derved den rigtige. Hvis kronen skulle blive på slægtens hoved.

PIGEN

Hvad skal jeg sige til ham? Han virker nervøs.

MARGRETE

Min søster giftede sig, og hun blev tysker i det øjeblik. Hun ville have haft, at kronen tilfaldt de forkerte - tyskere - den gang min far døde. Herregud, min bror var jo død længe inden. Men nej, jeg vidste, min far kæmpede for et samlet Norden, og derfor brugte jeg al min tid - alle mine kræfter på, at kronen ikke skulle lande på et tysk hoved.

PIGEN

Kronen lander altid på det rigtige hoved. Det har du selv sagt.

MARGRETE

Derfor var der kun en udvej. Min søster barnebarn havde kongens blod, men kronen ... den skulle blive, hvor den var. Derfor måtte jeg adoptere den lille dreng. Han skulle væk, glemme alt om Tyskland. Selv hans navn måtte jeg ændre. Erik, kaldte jeg ham ... som de svenske konger før ham.

PIGEN

Jeg synes du skal gå ind til ham nu ...

MARGRETE

Han ligner hverken mig, min far eller min bror.

PIGEN

Havde du regnet med det? Jeg mener, han har jo tre led af mænd på fædrenes side, som kommer af de tyske slægter.

MARGRETE

Nej, det havde jeg ikke. Men jeg havde troet der ville være noget genkendeligt over ham. At når jeg kiggede i hans øjne, så ville jeg kunne se den konge-slægt han skulle efterfølge.

PIGEN

Han kan måske ligne mere på det indre end på det ydre.

MARGRETE

Ja. Ellers kommer han til det. Det er en stor arv, der venter ham.

PIGEN

Men du er her jo endnu.

MARGRETE

Lige præcist. Jeg er her endnu.